

A kerti körömvirág (*Calendula officinalis* L.) termesztése és feldolgozása Nagy Mónika kistermelő visontai gazdaságában

Pribelszki Johanna

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzés nappali munkarend

Kertészettudományi Intézet, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

Belső témavezető: Lakatos Márk mesteroktató, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

A körömvirág, habár egy egyszerű növénynek tűnik, mégis egy gazdaságon belüli termesztése és feldolgozása sok tervezést, odafigyelést és munkát von maga után, ezt szerettem volna bemutatni dolgozatomban, valamint összehasonlítani a szakirodalomban leírtakkal. Nagy Mónika és párja, Zsolt remek munkát végeznek gazdaságukban, a körömvirág rengeteg általuk készített teakeveréknek fontos összetevője, valamint a körömvirág olaj legfontosabb része. A HarMoni pontosan bemutatja azt, hogy el lehet kezdeni kicsiben is a gyógynövénytermesztést és feldolgozást, akár az előszobában és a hátsókertben, majd évről évre fejlődni és növekedni. Tapasztalataim alapján a körömvirágmagot érdemesebb szaporítótálcába egyesével elvetni, a palántákat gondozni, majd azokat szabadföldbe kiültetni. A csíráztatásra kialakított helyiség elegendő napfényt és ideális hőmérsékletet biztosított a magoknak, így ennek és a használt földkeverék jó minőségének hatására tökéletes ütemben tudtak kikelni a magok, majd fejlődni a fiatal növények. Vetéskor használtam külföldi, magyar és saját kezűleg betakarított vetőmagokat is, melyeket az előző évben termesztett körömvirágokról takarítottunk be. Összességében nem voltak nagy eltérések, közel ugyanannyi mag kelt ki mindegyik vetőmag esetében, egyedül a csírázási idő tért el lényegesen a szabadföldbe vetett magoknál. A szabadföldbe vetés esetében érdemes lehet a jövőben több figyelmet fordítani a talaj előkészítésére, a szakirodalomban javasolt tápanyagok (foszfor, kálium, nitrogén) esetleges kijuttatásra, illetve a talajlazításra is, mivel a barna erdőtalaj meglehetősen kötött talajtípusnak számít. Az öntözést permetező öntözőrendszer segítségével végeztük, melyet érdemes lehet a jövőben csepegtető öntözőrendszerre cserélni, mely víztakarékosabb és minden szempontból hatékonyabb.

2023 júniusában megkezdődött a virágzás, ezzel együtemben pedig a betakarítás és feldolgozás, mely ettől kezdve egészen a fagyok beálltaig folyamatos volt. A szakirodalomban javasolt júliusi visszametszést mi is alkalmaztuk és valóban utána a növények újra virágzásnak indultak. A virágokat két naponta szedtük és rögtön kiterítettük azokat a padlásra előszárításra, majd egy

nap elteltével a szárítógépbe, ahol egy-másfél nap elteltével készre száradtak. A szárítógépet a szakirodalomban javasolt hőfokon és ideig használtuk, illetve a virágokat szárítását hamar megkezdtuk, így valóban élénk színű, jó minőségű virágdrogot kaptunk. A virágdrog morzsolására használt házi morzsolókeret is remekül bevált.

Mónikánál az olajos kivonat készítéséhez a frissen leszedett, nyers virágokat használtuk, melyek használata nem javasolt, mivel a nedvességtartalom miatt magas a penész megjelenésének kockázata. Eddig erre szerencsére nem volt példa a körömvirág olaj készítésekor, azonban a jövőben érdemes lehet inkább a szárított virágdrogot használni kivonatok készítéséhez. A szárított növényi drogok és teakeverékek csomagolás előtti tárolására Mónikák zárható műanyag vödröket használnak, nem a szakirodalomban javasolt papírsákokat, illetve kartondobozt. A tárolás ellenére a növényi drogok minősége nem romlott, a műanyag vödrök pedig meglehetősen praktikusnak bizonyultak nagy kapacitásuk (10-17 liter), valamint mozgathatóságuk miatt.